

UIT DE SCHRIFT

De eerste Herder.

Simon, zoon van Jonas, hebt gij Mij liever dan dezen?
Simon, zoon van Jonas, hebt gij Mij lief?
Simon, zoon van Jonas, hebt gij Mij lief?
Joh. 21:15, 16, 17.

De gedachte, dat na den liefdemaaltijd aan de zee van Tiberias heeft plaats gevonden Petrus' herstel in zijn apostolische waardigheid, heeft dit grootte bezwaar, dat de Schrift nergens zegt, dat Petrus door zijn verloochening dit ambt verbeurd heeft. Bovendien is deze Petrus met de anderen reeds tot fundamentleggers der kerk aangewezen, en heeft hij met de anderen de apostolische opdracht ontvangen om ambtelijk te getuigen, dat Jezus leeft, en een ieder, die geloofd in den opgestanen Christus, vergeving der zonden te prediken. Joh. 20:21-23. En indien het werkelijk waar zou zijn, dat Petrus deze apostolische waardigheid verloren heeft, dan hebben de anderen haar ook verloren. Zij hebben Hem allen verlaten, en zijn Hem allen geestelijk ontrouw geworden. Maar ook dit Schriftgedeelte zelf heeft niets van eerherstel, maar heeft het over nieuwe opdrachten, speciaal voor Petrus. Het gaat over de kudde. Die kudde gaat Christus thans aan Petrus toevertrouwen. De kerk is geïnstitueerd, Joh. 2:19-23. De apostolische roeping is aangegeven, Joh. 20:23, ook Lucas 21:47-48. De uitbreiding der kerk is verzekerd, Joh. 21:1-14. Maar wat aan dit alles nog ontbreekt is de Nieuw-Testamentische herder. Paschen wordt ook herstel van de herder-functie over het gansche leven. De gemeente ontvangt in Petrus haar eersten herder, die weiden zal over de kudde Gods, opdat nu ook haar leven in de kracht Zijner opstanding tot wasdom kome. Petrus gaat ook na Zijne hemelvaart die herder-functie waarnemen. Dit blijkt duidelijk uit het vervolg — Hand. 1:15, 2:14, 3:12, 4:8, 5:3. Wij zien nu ook, dat hij de schapen hoedt en de lammeren weidt. Wij meenen dan ook te mogen zeggen, dat Christus na dezen liefdemaaltijd den Nieuw-Testamentischen herder heeft geformeerd door Zijn kracht. En alle herders, die nu komen zullen, overal waar er een gemeente komt, zullen het beeld van dezen herder hebben te vertoonen, 1 Petr. 5:1-4.

Dus nu overkomt ons een nieuwe ontroering. Er wordt een herder aangesteld. En dat is zulk een teere zaak, dat wij er niet bij kunnen zijn, zonder dat ons de tranen in de oogen springen. Hij, Die de kudde gekocht heeft met Zijn dierbaar bloed, Hij vertrouwt die kudde nu toe aan een mensch, Simon, zoon van Jonas. Hoe zal Hij dan dien mensch diep in de oogen en in het hart kijken, want herder worden is een ontzaglijke vertrouwenszaak. Herder zijn vraagt liefde, groote liefde voor den oppersten Herder der schapen, zulk een liefde, die zich in gehoorzaamheid offert voor Hem en voor Zijn kudde. En nu krijgen ook de vragen van Christus hun eigen relief.

De Heiland vraagt eerst: „Simon, zoon van Jonas, hebt gij Mij liever dan dezen?” De Heiland vraagt dan naar zulk een liefde, die elke opdracht kan aanvaarden, die er zich van bewust is in haar wil-tot-gehoorzamen de sterkste te zijn, zoodat die groote vertrouwenszaak ook kan toevertrouwd worden. En dan antwoordt Petrus, dat hij den Heiland liefheeft, maar zóó, dat hij elke opdracht wil aanvaarden. Hij zegt niet, dat hij zóó sterk van liefde is, dat hij elke opdracht kan aanvaarden. Dus Jezus kleeft Zelf den man voor deze schoone zaak. En hiermede heeft Petrus de eerste vuurproef doorstaan.

En nu komt de tweede vuurproef. Simon, zoon van Jonas, hebt gij Mij lief? Met andere woorden: „Simon, gij moet de herder dezer kudde zijn. Ik vertrouw U de kudde toe. Maar hebt gij Mij nu zóó lief, dat Ik altijd op U rekenen kan, dat Ik U elke opdracht geve kan?” En nu volgt Petrus' tweede antwoord: „Heere, Gij moogt verkiezen, dien Gij wilt. Ik wil elke opdracht aanvaarden. Ik zeg niet, dat Ik elke opdracht kan aanvaarden. Als Gij mij tot herder aanstelt, dan zult Gij mij tot die liefde moeten bekwaamen, die elke opdracht kan aanvaarden. En hiermede heeft Petrus de tweede vuurproef doorstaan. Jezus make zijn liefde zóó sterk, dat Hij altijd op Petrus rekenen kan.

En dan volgt de derde vuurproef. „Simon, zoon van Jonas, hebt gij Mij lief?” En nu vraagt de Heiland ook naar zulk een liefde, die elke opdracht wil aanvaarden. „Simon, hebt gij Mij dan zóó lief, dat Ik elke opdracht geve kan, dat Ik met U gaan kan zoover als Ik het wil, terwille van de kudde, die Ik aan U toevertrouw?” En hoever dat gaan kan, dat zal Petrus zoo aanstonds verstaan, Joh. 21:18. En nu het gaat om herder der schapen te worden, nu wordt ook het laatste antwoord het schoonste en worden Petrus' tranen dierbaar in Zijn oogen. „Heere, Gij weet alle dingen, Gij weet, dat Ik U liefheb. Heere, Gij weet Zelf of Gij mij de kudde kunt toevertrou-

wen, want Gij doorgrondt mij, Gij kent mijn zinnen en mijn staan. Gij zijt immers mijn Heer en mijn God? Hebt Gij de liefde niet Zelf verwekt?” En zoo heeft Petrus ook de laatste vuurproef doorstaan.

Dus terwille van de kudde heeft Jezus dien Petrus aan deze vuurproef onderworpen. Het gaat om de glorie der kudde, nietwaar Simon, zoon van Jonas? En om deze glorie der kudde heeft Hij U naar lichaam en ziel gebonden, heeft Hij U opgeëischt naar geheel Uw ziel en geest en krachten. Om deze glorie der kudde heeft Hij U en alle herders geleerd, hoever dat wel gaat herder der kudde te zijn, die Hij gekocht heeft met Zijn bloed. Nu kan Hij heen gaan. De kudde heeft ook haar herder. En waar deze herderlijke functie bloeit, daar zal de gemeente nu ook haar glorie vertoonen — de kracht Zijner opstanding.

Hoe schoon heeft Hij dan voor ons allen gezorgd voor Hij henenging. Zoo zal nu de God aller genade, Die U in Christus geroepen heeft tot de eeuwige heerlijkheid, nadat gij een weinig tijds geleden hebt, U volmaken, vaststellen, versterken, fundeeren, 1 Petr. 5:10 (Vert. Prof. Greijdanus K. V. Serie).

H.

v. d. B.

1) De eerste herder heeft natuurlijk niets te maken met het primaat van Petrus. Petrus is wel de eerste naar telorde, maar niet naar rangorde. Dit zegt hijzelf zeer duidelijk in 1 Petr. 5:1.

KERKELUK LEVEN

INDRUKKEN VAN DE GENERALE SYNODE. II.

Hervatting van den arbeid: dr H. Kaajan. †

Maandagavond werden de zittingen heropend. Ik kwam iets te laat ter vergadering; maar toen ik den voorzitter Psalm 90 hoorde lezen, vermoedde ik aanstonds wat een oogenblik later ook werkelijkheid bleek, dat n.l. dr H. Kaajan was overleden. Juist een week geleden was de synode, met hem als één der afgevaardigden, voor het eerst bijeengekomen; nu werd zijn dood bericht.

Ten teeken van rouw heeft de synode haar eerste vergadering aanstonds beëindigd, voor wat de gewone werkzaamheden betreft. De praeses heeft aan dr Kaajan een gedachteniswoord gewijd, waarin niet alleen het treffende van dit sterfden zelf naar voren kwam, doch ook een parallel getrokken werd met het overlijden van dr J. C. de Moor; ook deze was predikant van Utrecht, zijn ziekte was dezelfde, zijn overlijden was even onverwacht, en ook hij werd weggerukt midden uit den synodalen arbeid.

Diep onder den indruk is de eerste vergadering gescheiden. Aan den persoon van dr Kaajan bewaren ook wij steeds aangename herinneringen; met groote blijdschap herinner ik me onze laatste ontmoeting in de synodale vergadering, toen we elkaar nog even de hand mochten drukken. We zijn midden in een discussie blijven steken; het is verblijdend te mogen constateren, dat zekere meningsverschillen aan de persoonlijke verhoudingen geen schade behoeft toe te brengen. Het blijkt, dat sommigen dit zich moeilijk kunnen voorstellen. Daarom is het vertroostend, dat in het aangezicht van den dood uit eigen herinnering ook voor dit geval die vrees beschaamd is.

Het hartelijke meeleven met de kerk van Utrecht en de familie van den overledene legt getuigenis af van de ruime plaats, die dr Kaajan in aller hart heeft ingenomen.

Tucht over doopleden.

Onze lezers weten reeds, dat terzake van de tucht over doopleden nog nader gehandeld moest worden. Deze nadere bespreking is inmiddels tot een goed einde gebracht. Met eenige wijzigingen, die wij uit onze herinnering hebben aangebracht, en die wij dus slechts onder reserve geven, zijn volgende algemeene richtlijnen aangenomen:

Regeling van de tucht over doopleden.

De kinderen der Christenen, die in het verbond Gods en in Zijn gemeente begrepen zijn en den Heiligen Doop ontvangen hebben, en wier namen in de doopboeken zijn opgeteekend, zullen, zolang zij nog niet tot het Heilig Avondmaal zijn toegelaten, als doopleden der kerk beschouwd en behandeld worden, totdat zij krachtens openbaar af te kondigen besluit van den kerkeraad niet meer tot de gemeente gerekend worden, waarvan in de doopboeken behoorlijk melding moet worden gemaakt.

Bij den heiligen dienst met betrekking tot de doopleden der gemeente zullen de kerkeraden onderscheid maken tusschen kinderen en volwassenen.

En bij de bearbeiding van de volwassen doopleden, die in hun verplichting door den doop tot een nieuwe gehoorzaamheid zich ontrouw betoonen, zal onderscheid gemaakt worden tusschen afkeerigen, die zich onverschillig of vijandig stellen tegenover des Heeren Evangelie en Wet en zich in leer en/of leven als kinderen der wereld gedragen, en nalatigen ten aanzien van de openbare belijdenis des geloofs en de verkondiging van Christus' dood, die toch nog kerkelijk meeleven en overigens ongerijkelijk van wandel zijn.

I. De kinderen.

In den naam van den God des verbonds en van

den Heere Jezus Christus, Die kinderen omhelsd, de handen opgelegd en gezegend heeft, zullen de kerkeraden naarstig toezien, dat door prediking en huisbezoek de ouders opgewekt en gesteund worden om, getrouw aan de doopsbelofte, hun kinderen op te voeden in de vrees des Heeren.

De kerkeraden moeten in deze tijden van groote verleiding en afval meer dan ooit zorgen, dat de erfenamen van het rijk Gods en van Zijn verbond, ook door deugdelijk en doelmatig catechetisch onderwijs de beginselen hunns wegs leeren en ambtelijk tot welbewuste aanvaarding van hun Doop worden geleid.

Is de levensopenbaring van kinderen nog voor zij volwassen zijn, onchristelijk te noemen, dan moeten de kerkeraden, zooveel mogelijk door middel van de ouders, de schending van Gods verbond tegengaan en vermanen tot de vervulling van de verplichting tot een nieuwe gehoorzaamheid.

II. Volwassen doopleden, die aan de roeping des verbonds ongehoorzaam zijn.

A. Afkeerigen.

Onder den grooten Herder der schapen, die Zijn leven stelde voor Zijn kudde, zullen de kerkeraden onverdrotene herderlijke zorg besteden aan deze leden, die zich op doolwegen bevinden en toonen geen lust te hebben in de kennis van de wegen des Heeren.

Ook hier moet de hulp der ouders worden gezocht.

Maar de geroepen ambtsdragers moeten toch meer dan tot de ongehoorzamen, die de jaren des onderscheids nog niet hebben bereikt, rechtstreeks hun ernstig vermaan richten tot de volwassenen, die door goddelooze woorden en/of daden, door openlijke verwerping van de kerkleer en/of ergerlijk wangedrag, door gedurig moedwillig verzuim van de openbare godsdienstoefeningen en de catechisaties, door al deze zonden of eenige daarvan, de eischen van Gods verbond overtreden.

De mondelinge, ambtelijke opwekking tot de afkeerrige kinderen des verbonds om weder te keeren tot den Heere zal althans eenige malen per jaar plaats hebben.

Onttrekken de afkeerigen zich aan dit mondelinge vermaan, dan zal de vermaning (in totaal minstens eenige malen) schriftelijk geschieden.

Heeft telkens herhaald, tegelijk liefdevol en beslist, privaat vermaan niet tot bekeering geleid, dan zal de kerkeraad tot openbare bekendmaking in een publieke samenkomst der gemeente overgaan. Zulks ook, opdat de gemeente tot eer van God en tot heil van den zondaar en van de kerk kan meebidden en meewerken in den arbeid van den kerkeraad ten aanzien van de droeve ontkeering van het verbond Gods.

Om het onderscheid tusschen doopleden en belijdende leden te doen uitkomen, blijve deze publieke bekendmaking tot één keer beperkt. In deze bekendmaking worde een proeftijd opgenomen, waarvan de lengte aan de prudentie der kerkeraden wordt overgelaten. Als regel zal deze tijd minstens drie maanden moeten zijn.

Voor deze openbare bekendmaking met mededeeling van den naam is advies van de classis vereischt.

Wanneer op deze publieke bekendmaking bekeering gevolgd is, zal de mededeeling daarvan aan de gemeente samenvallen met de afkondiging, dat dit dooplid belijdenis des geloofs voor den kerkeraad heeft afgelegd en tot de openbare belijdenis des geloofs in het midden der gemeente wensch toegeleten te worden.

Wanneer in den gestelden proeftijd, gedurende welken de private vermaning zal worden voortgezet, geen betering des levens wordt gezien en de kerkeraad tot de overtuiging is gekomen met een ongeloofvige te doen te hebben, zal de kerkeraad tot den laatsten tuchtmaatregel overgaan en voor zijn deel het dooplidmaatschap beëindigen, waarvan in de openbare samenkomst der gemeente een verklaring zal worden afgelegd.

In gevallen van bijzonder ergerlijke goddeloosheid kan de kerkeraad doopleden op hun 21-jarigen leeftijd uitsluiten.

Als regel zal de kerkeraad ten aanzien van hardnekkige afkeerigen niet tot de laatste acte overgaan, voordat de doopleden den leeftijd van 25 jaren bereikt hebben.

Van de publieke bekendmaking en van de laatste acte zal voorafgaande mededeeling gedaan worden aan de(n) betrokkene en aan zijn/haar ouders of naaste familieleden.

Indien een dooplid schriftelijk of mondeling uitdrukkelijk te kennen geeft, dat hij/zij zich aan de gemeenschap der kerk onttrekt, dan zal de kerkeraad hem/haar minstens eenmaal met ernst van deze nieuwe zonde van ongehoorzaamheid trachten af te brengen.

Volhardt het dooplid in zijn besluit, dan kan geen verdere tucht worden uitgeoefend en zal de kerkeraad volstaan met de droeve mededeeling in de openbare samenkomst der gemeente, dat het dooplid N.N. zich heeft onttrokken aan de gemeenschap der kerk, waarbij hij door den Heiligen Doop was ingelijfd.

In geen enkel geval en op geen enkele wijze mag de kerkeraad de onttrekking aan de gemeenschap der kerk trachten te bevorderen.

De Evangelisatiearbeid, die van de kerk uitgaat, moet zich bijzonder ook op de vroegere doopleden richten.

Wederopneming zal alleen geschieden in den weg van de belijdenis des geloofs, waarbij oprechte schuldbelijdenis en voorafgaand bewijs van betering des levens niet ontbreken mag.

De formulering van de desbetreffende bekendmaking in de samenkomst der gemeente wordt aan de kerkeraden overgelaten. De schuldbelijdenis moet in elk geval worden genoemd.